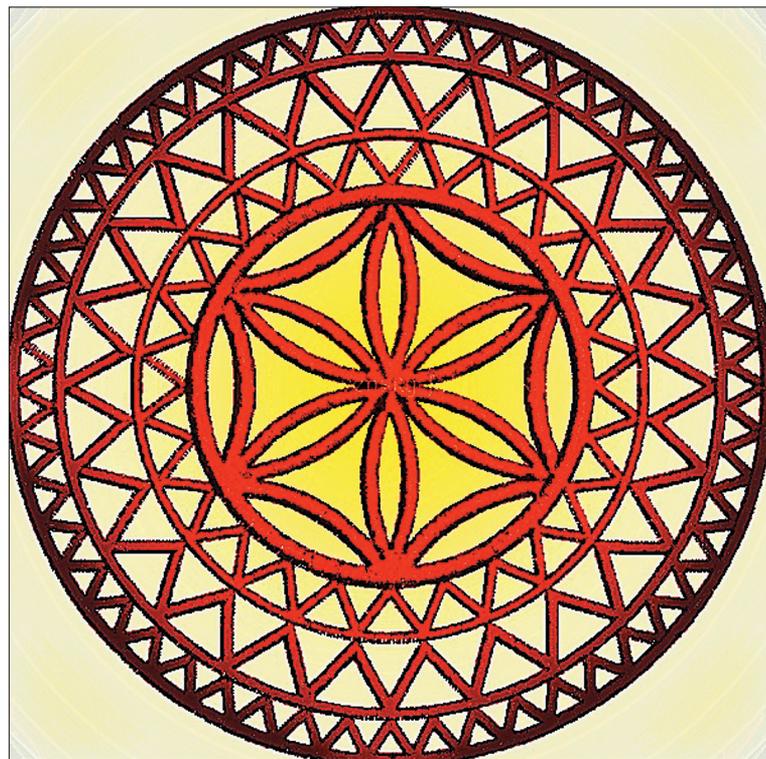

ALAN DOLOG

NAŠE DEJINY ÚPLNE INAK

**PUTOVANIE
ZA STRATENÝMI STOPAMI SLOVANOV**

Vážení čitatelia,

prosím, aby ste knižku vnímali nie ako literárne dielo s bezchybnou štylistikou, ale ako výsledok mojej dlhoročnej snahy priniesť vám čím hodnovernejšie správy o našej histórii, ktorej som venoval mnoho času, peňazí, i zdravia, aby som sa pokúsil nasmerovať pozornosť aj odbornej verejnosti k našim skutočným dejinám I. tisícročia, ako ich možno ani netušíte.

Ďakujem za zhovievavosť

Autor

Alan Dolog: **Naše dejiny úplne inak**

© Alan Dolog, 2018

© Eko-konzult, 2018

ISBN 978-80-8079-276-3

Podakovanie

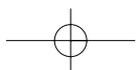
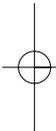
Ďakujem svojej manželke, že podstúpila so mnou riziko a náklady na moje mnohé cesty a za to, že sa sama starala o gazdovstvo, kým ja som si užíval vzrušenia z poznávania sveta.

Ďakujem svojmu priateľovi a konzultantovi, pánovi, ktorý si zo skromnosti hovorí V. M. za to, že s entuziazmom so mnou prežíval moje úspechy, aj neúspechy. Bol mi dobrým kritikom, zlepšovalo to kvalitu môjho hľadania. Verím, že raz využije jeho fenomenálnu pamäť a logiku v histórii na to, aby tiež niekedy dal na verejnosť knihu svojich názorov a zistení.

Ďakujem „pánovi bratovi“ Antonovi Semešovi za jeho inšpiratívne rozhovory. PhDr. Rudolfovi Iršovi za poskytovanie možnosti zverejňovať k verejnej diskusii moje názory a zistenia na jeho portáli a za konzultácie k niektorým otázkam dejín, p. Ing. Mariánovi Bachňákovi za konzultácie s ním ohľadom viacerých geologických záležitostí v knihe.

Moje veľké podakovanie patrí aj vydavateľstvu Eko-konzult a grafikovi za to, že z rukopisu neskúseného autora dokázali v rekordnom čase urobiť túto knižku.

autor

Omyly historikov, alebo zámerná kamufláž dejín?

**Kto a kedy nám dal meno
Slovania, Slavjani, Slávni?**

Runy na Velestúre – prosté rozuzlenie príbehu?

Rimania na Slovensku v sile, o akej sme ani len netušili?

Bol Trenčín centrom Samovej ríše?

Žiadne sťahovanie Slovanov nebolo, my sme tu doma!

**Je arianizmus hlavným dôvodom utajovania
našej skutočnej histórie?**

Sloveni a Huni – spojenci, aj nepriatelia

Dôkazy o Attilovom sídle v Hunedoare

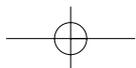
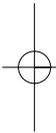
Je Attilov hrob predsa len v Martine?

**Bolo kráľovstvo Slovenov, sídlo Mojmirovcov,
Svätopluka i Metoda v Sedmohradsku, Banáte a Bihore?**

**Mikulčice neboli centrum Veľkej Moravy,
ale len sídlo potomkov Avarov?**

Záhady okolo Marka Aurélie a Jána Huňadyho

**Objavné cesty po našich pamiatkach
plné nových faktov!**

ÚVOD

Vážení a milí čitatelia,

máte v rukách knižku, ktorá vás asi prekvapí každou kapitolou. Pravdepodobne sa vám budú zdať moje zistenia a myšlienky absurdné, nereálne, mnohé budú pre vás úplne nové. Alebo vám silný lokálpatriotizmus, či už podsunutý školou, verejnou mienkou, alebo váš vlastný, nedovolí pokračovať v čítaní?

Kniha vám napovie, že nielen naše malé Slovensko, ale aj Maďarsko, Slavónia a časť Rumunská patrili do sféry vplyvu našich predkov. Doprajme Mojmirovcom, Svätoplukovi byť panovníkmi naozaj veľkej krajiny. Nech nás neobmedzuje to, že je nám akosi cudzie Maďarsko, Slavónia, Rumunsko, kde sa dnes hovorí cudzími jazykmi a preto sa nám tieto krajiny vzdialili.

Nemáme, alebo takmer nemáme žiadne pramene našich dejín. Naši predkovia nevedeli písať. Alebo sa chabé zápisy, hoci aj daňové, stratili. Naše slovanské, nebojme sa slova slovenské dejiny, zaznamenávali naši susedia, vlastne nepriatelia. Preto sú zaznamenané tendenčne s veľmi skreslenými názvami a menami. Pozorujeme v prameňoch, že ten istý človek, krajina, dedina, má mnoho názvov a to sťažuje našu orientáciu v dejinách. História v Maďarsku, Rumunsku ale aj v Srbsku, tak obciach na juhu SR, je o prvom tisícročí často písaná a vnímaná tak, že všetko vlastne začalo príchodom Maďarov. Tak, ako rieka robí nánosy na zemi, ktorou preteká, rovnako v Transylvánii je množstvo nánosov rôznych národov a národností, ktoré prevrstvili a aj prevrstvujú slovenskú vrstvu, ktorá napriek tomu je dodnes viditeľná.

V tejto knihe, ktorá nemá ambície byť vedeckou knihou, neudávam ku každej informácii zdroje a použitú literatúru. Neopisoval som. Ale verím, že knižka podnieti skutočných bádateľov k tomu, aby pokračovali v týchto chodníkoch a nachádzali nezvratné dôkazy o tom, že slovenská história je rovnako veľká, ako história ktoréhokoľvek „veľkého“ národa.

V každej knihe o histórii sú omyly. Aj v mojej ich nájdete. Ale azda som naznačil zopár skutočností, ktoré akosi nie sú v povšimnutí historikov. Ak ich bolo viac, ako jedna, táto kniha má zmysel a verím tomu, že bude inšpiráciou k hľadaniu a dokazovaniu trocha iných dejín, aké sme doteraz poznali.

Dnes rozdeľujeme ľudí zaoberajúcich sa históriou na dve skupiny. Sú to profesionáli, ktorí vyštudovali históriu a majú z nej štátnice, prípadne sa venujú vedeckej činnosti. Druhou skupinou sú amatéri, ktorí to robia s nadšením. Profesionáli im často hovoria rojkovia, romantici. Ja som si dovoľil rozdeliť týchto amatérov na rojkov a dobrovoľných historikov.

Dobrovoľný historik sa líši od profesionála tým, že rovnako študuje, rovnako sa venuje dejinám seriózne, ale nemá titul a žiadne výhody, ktoré mu poskytuje zamestnávateľ. Ale hlavne – kým profesionál berie plat a vo svojom bádani je závislý na štátnej doktríne o histórii, na rozpočtoch štátu, či súkromných, dobrovoľník investuje do výzkumu svojej prostriedky. Tento má ale jednu veľkú výhodu oproti profesionálom: nemusí natahovať svoje zistenia a myšlienky na určité kopyto. Mne najbližším človekom v tejto skupine je p. Anton Semeš. Druhým je môj priateľ, špičkový lekár, ktorý popri medicíne zvládol rovnako fenomenálne aj históriu. Tiež nemá aprobáciu z dejín, ale jeho vedomosti a logika v dejinách je obdivuhodná. Už spomeniem len dvoch

ďalších. Je to p. ing. A.F. Zvrškovec, ktorý sa venuje okrem podnikania aj bádaniu okolo Vandalov a posledným, koho spomeniem je PhDr. Rudolf Irša, ktorý je síce vyštudovaným historikom, ale dal sa na cestu dobrovoľného historika, preto nie je veľmi akceptovaný u svojich kolegov.

Dobrovoľných historikov je viacero, nebudem ich menovať, lebo by som na niekoho zabudol, ukrivdil. Medzi amatérmi sa nájdu snaživci, ktorí vydávajú aj knihy, no veľmi pochybnej kvality a tak vytvárajú povedomie, že amatéri sú šarlatáni, rojkovia, romantici, románopisci. Do ktorej skupiny si ma zaradíte vy, je na vás. Na čitateľovi. Snažím sa bádať seriózne, aby som si zaslúžil byť v šuflíku dobrovoľní.

Ešte dodám, že žiadne nadobudnutie vzdelania oficiálne v škole nezabezpečí, že z absolventa sa stane úspešný lekár, fyzik, strojár, či historik. Rovnako nemožno vylúčiť práve v historiografii, že je možné dosiahnuť aj vyšší stupeň poznania samoštúdiom a hlavne bádáním. Vedou nie je opisovanie predošlých kníh a bazírovanie na formálnych záležitostiach knihy uvádzaním odkazov, prameňov s otrockými detailami.

Veda by nemala byť opisovanie predošlých diel, na to sú encyklopédie. Veda, to sú konkrétne výsledky nové objavy – nové dokazovania. A tam často niet na koho sa odvolať, o koho sa oprieť. Ak som niečo našiel ja, nechcete odvolávky, je to moje dielo.

Najsilnejšou motiváciou k napísaniu tejto knihy bolo odmietnutie mojej prosby o prijatie u riaditeľa jednej inštitúcie, ktorému som všetky tieto zistené skutočnosti chcel porozprávať. Odmietol ma a pritom nemohol tušiť, kto som a aké informácie mu chcem priniesť. Napriek tomu som mu poslal mailom aspoň správu o zistenom osídlení kopca nad dedinou Kubrá. Len krátko odpovedal, že lokalita je známa.

Okrem v knihe uvedeného materiálu, disponujem aj množstvom ďalšej fotodokumentácie, ktorú nebolo možné vložiť do knihy, pretože by bola ešte objemnejšia a drahšia.

autor

Stážnosť na našich historikov

Dôstojný pán Sasinek,

z Národnej knižnice Matice slovenskej som si požičal všetky vaše knihy a knižočky (ktoré sa predávali za 0,20 halierov). Najviac som vám, dôstojný pán, vďačný, za „**Dejiny drievnych národov Uhorska**“, kde ste zosumarizovali všetko, čo sa dalo z našich dejín, aby ste nám zanechali odkaz, za ktorý vám veľmi srdečne ďakujem. To v prvom rade.

Čítajúc vašu knihu som mnoho krát vstal nadšením, že som sa dozvedel niečo, o čom naša historiografia ani netuší, nepertraktuje. Ak to tak vôbec môžem napísať, pán Sasinek, našiel som vo vás priateľa, s ktorého názormi, či zisteniami rezonuje môj pohľad na históriu Slovanov. Vaša práca je na dobu, v akej ste ju písal na vynikajúcej úrovni. Som presvedčený, že keby ste žil v dnešnom svete, vaše zistenia by boli omnoho širšie a naša minulosť jasnejšia. Pán Sasinek okrem túžby sa vám za to poďakovať ma k tomuto listu motivuje aj túžba poštážovať sa vám.

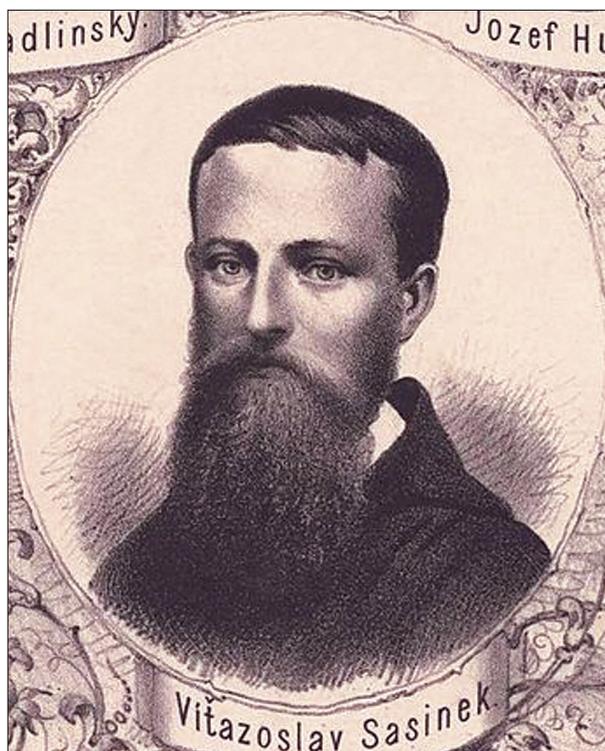
Dôstojný pán, knihy, ktoré mi boli do univerzitnej knižnice doručené, došli z Národnej knižnice ešte nie celkom finalizované. Strany totiž neboli celkom rozrezané a teda v knihách sa nedalo listovať. Po r. 1862, kedy vyšla tá najdôležitejšia, ich nikto predtým 156 rokov nečítal. Je pravdepodobné, že v Martine majú viacero výtlačkov, ale tie, ktoré došli mne, neboli ešte listované. Toto je druhý dôvod, prečo vám, pán Sasinek, píšem.

Naša verejnosť, ale hlavne odborná, ani netuší, čo všetko ste vybádali, ako ste vyšliapali chodník poznania pre budúce generácie a asi ako jediný som smutný z toho, že po vašom chodníku sa nikto nepohol, aby pokračoval vo vašom diele. Ba stala sa a neustále sa deje hrozná vec, na ktorú sa musím ako amatér dívať, že naši študenti počúvajú a učia sa výklad dejín prvého tisícročia, ktorý nemôže byť pravdivý pre svoju nelogickosť. Vy z vášho nebička to ale sledujete tiež a musíte byť z toho ešte smutnejší, ako som ja.

Profesori píšú skriptá podľa falošných výkladov dejín, študenti to musia memorovať, aby získali osvedčenie o vzdelaní a potom tí horlivejší z nich píšú ešte „dokonalejšie“ skriptá, ktoré ešte viac deformujú vedomie o našej minulosti. Vaše knihy nečítané sa skladujú a študenti sa učia cudzie, deformované myšlienky. Len aby sa udržala teória o sťahovaní sa národov, aby sme nemohli mať pocit, že táto zem nám patrila možno od ústupu posledného zaľadnenia.

Vy ako celoživotný farár, verný rímskokatolíckej cirkvi ste mal v sebe viac objektivity, ako majú dnešní historici, ktorí považujú dielo za vedecké len vtedy, keď sú v ňom odvolávky a citácie z predošlých diel iných, najlepšie zahraničných autorov, prípadne z prameňov, ale vykladaných tak, že sa vyberajú niektoré časti a iné sa zamlčujú, alebo sú pokladané za zlé, nevhodné, len preto, lebo nepasujú do doktríny, podľa ktorej sa vykladá naša dávna história. Aj vaše práce sú dnes zavrhnuté, nepovšimnuté, pretože ste spochybnili tzv. sťahovanie národov, sťahovanie sa Slovanov ako etnika do strednej Európy v 5. – 6. storočí.

Dnešný historik sa bojí niečo oficiálne sám od seba napísať, čo by mohlo byť v rozpore s doktrínou sťahovania národov, pretože by sa vlastne spreneveril svojmu vzdelaniu a ako historik by na verejnosti, najmä odbornej, skončil. Vy ste pred 150 rokmi prišiel na to, že národy sa nikdy nestahovali spôsobom, akým sa to podáva študentom a verejnosti aj dnes. Ak niekde boli napr. Avari, či Rusi, neznamená to, že tam nebolo domáce, autochtónne obyvateľstvo, ktoré na dané územie prišlo pred mnoho tisíc rokmi **postupným** presúvaním sa po stovky rokov. Samozrejme, vo všetkom sú výnimky a aj dnes sa dejú rôzne presuny menších skupín, ale nikdy neodišiel odkiaľ každý, vždy bola zachovaná nejaká kontinuita, niekto zachoval rod. Aj za cenu,

František Vitázoslav Sasínek (11. december 1830, Skalica – † 17. november 1914, Graz) bol najplodnejší slovenský historik druhej polovice 19. storočia, publicista, katolícky kňaz. Pseudonymy: Franko Chvojnický, Pater Victor, Sirotin V., Skalnický, Slovákovič. Je považovaný za najlepšieho slovenského historika v Uhorsku. Myslím, že právom.*

že splynul z iným národom. Ostatne práve toto dokazuje DNA. Je nepredstaviteľné, aby roľník majúci svoj statok, príbytok, hospodárstvo, les, pasienky, pole si jedného dňa povedal, že odchádza stovky kilometrov neznámo kam. Toto je jasné vám a niekoľkým ľuďom, ktorí nemajú problém logicky myslieť. Na veľké vzdialenosti sa presúvali len bojové družiny, vojská, ktoré plienili a drancovali. Ale nie národy.

Druhá vec, ktorá sťažuje pochopenie našich dejín a ľudských dejín vôbec, je nutnosť vnímať rozličné názvy kmeňov, národov, spoločenstiev z rôznych prameňov, ktoré ich rôzne pomenovávali tak, aby sme správne identifikovali ich príslušnosť k tomu – ktorému etniku. Prvý, ktorý zle určil práve našu identitu bol Strabón a po ňom Ptolemaios, ktorý prevzal od neho pomenovanie skoro celej Európy ako Germánia. Jeho omyl bol podporovaný najmä franskými (nemecko-francúzskymi) vedcami, aby bol takto obhájený nárok na našu zem zo strany Nemcov, v minulosti okupantov. Alebo títo dvaja mysleli Germánmi Slovanov a iní si toto pomenovanie privlastnili, čím vymazali našu prítomnosť v skoro celej Európe. Je smutné, že mená kmeňov, ako Kvádi, Markomani, Vandali, Vendi, Suébi a pod. sú kladené medzi germánske, nedajbože nemecké rody. Aj takýmto spôsobom sa naša, aj slávna minulosť, stratila. **Bola nám doslova ukradnutá.**

Smutné je, že ani dokazovanie tohto omylu pomocou DNA nie je účinné, pretože sa naši vedci sami tejto identifikácii bránia. Samozrejme po svojom – vedecky. Alebo DNA ignorujú, pretože tušia, že by tento fenomén totálne zmenil ich vnímanie dejín.

Naozaj je tu obrovská snaha zotrvať v omyle. Napr. už len z toho dôvodu, že by všetka literatúra o dejinách Európy vyšla nazmar. Len si dobre pozrime pomerne pedantne napísané rímske dejiny a skúsme tam nájsť zmienku o sťahovaní národov. Neexistuje. Existujú len zmienky o prechodoch bojových družín a až následných postupných pomalých presunoch žien, detí. Kompletne presuny národov sa diali u kočovných pastierov, akými boli aj niektorí Slovania. Ale nie stovky kilometrov, ale po najbližšiu dobrú pašu, či úkryt. Aby som nebol nespravodlivý, áno, Rimania násilne prepravovali niektoré kmene, premiestňovali ich tam, kde ich chceli mať, ale neboli to znovu národy, ale len ich časti. Toto rímsky kronikári zaznamenávali. Pritom zotrúvali v názve našej krajiny Germánia.

Históriu píšú víťazi. Lenže aj Slovania, Sloveni boli víťazmi. Len si spomeňme na Alexandra Macedónskeho! A to bolo 800 rokov pred tým, než sa mali Slovania sťahovať do Európy! Preto je tu čas konečne pozdvihnúť hlavu a začať písať našu skutočnú históriu a spochybňovať históriu, ktorá sa nám podsúva. Tak, ako si rôzne národy, napr. Nemci, Maďari, ale i Česi vytvárajú svoju vlastnú a nezávislú históriu nie vždy založenú na hodnoverných zdrojoch. Píšu a učia si ju ako potrebujú, ako sa im hodí. Žiaľ, my patríme k národom, ktorí svoju históriu píšú podľa deformovaných diel a práve preto pre nás ostáva len malý priestor na sebaurčenie, na konštatáciu, že národ Slovenský má nie menej bohatú históriu, ako ktorýkoľvek z okolitých národov.

Vážený pán Sasinek,

je doslova tragédiou národa spod Tatier, lepšie povedané spod Karpát, že nečíta vaše zistenia. Ak by ten národ zobral najmä tú konkrétnu knihu konečne do ruky, dozvedel by sa veci, ktoré by mu dosť otvorili oči. Len si dovoľím dať sem niekoľko vašich poznámok ako príklad.

1. Bolo Horvátsko – to boli tí, čo žili v horách slovenských, potom Uhorsko, čiže **krajina u hôr**, rozumej tzv. Bihorsko (dnešné Rumunsko), potom Zahorsko, čiže dnešná Transylvánia = Sedmohradsko, maďarsky Erdélyi. Horváti sa ešte podľa vašich zistení delili na Čiernych a Bielych. Považania a okolie Nitry (Biele karpáty) boli Biely Horváti, na východ boli lesy čiernejšie (Ihličnany, pozn. autora) boli Čierni Horváti. Tu dodám, že je treba si všímať rozšírenosť slovenských priezvisk. Najrozšírenejší je Horvát, Horváth. Potom je Kováč, Kovács, teda Rimanmi skomolený Kováč na Kvád. Skomolenina nemusela byť účelová, ale náhodná. Veď vieme, že kronikári ktorejkoľvek krajiny zapisovali mená, názvy skomolené, deformované. Samozrejme potom meno Tóth ... nasledujú mená od povolání, mená od výrobcov lukov (Lukáč), Molnár = matrikármi, horlivcami spotvorený Mlynár...
2. Slovania boli kresťania už v dobe apoštolov – potvrdzuje sa nám to pri existencii Rimanov, ktorí boli aj kresťanmi – na Slovensku už na prelome letopočtu, celkom určite najneskôr r. 68, z čoho máme pohrebnú dosku v dedine Boldog. Tá sa síce týka Rimana, ale je to doklad, že tu kresťanstvo už v tej dobe bolo.
3. Geti, Getes, grécky – roľníci boli Slovania, inak volaní Sporoi, čiže rozsievачi.
4. Biskup Ulfila (311 – 383), Wulfila = Vlk, nebol Gót, ale Get, čiže Slovan ovládajúci aj Gótcinu a preložil bibliu – ariánsku – aj do slovanského jazyka. Sloveni, aj to len niektorí, prešli postupne na katolicizmus až po r. 527 za Longobardov. Tí, ktorí zotrvali v ariánstve sa nazývali čierni mnísi. Pikantné je, že aj neskorších Benediktínov nazývali čierni mnísi.
5. Longobardi samozrejme neboli žiadni Germáni, ale Slovania, ktorí boli pravdepodobne pomenovaní Germánmi podľa dlhých sekier bradatíc = halapartní. Long bard. Pamiatka na nich ja mesto Bardejov, ktoré má v erbe skrížené halapartne. Skúste po Nemcovi, aby napísal slovo bradatica. Napíše najskôr BARD.
6. Ďakujem za veľmi podrobné vymenúvanie slovanských bohov a bôžikov, ktorých bolo cca 50. Podľa zoznamu som si vydedukoval, že Dákovia nebol národ, ale len vojaci boha vojny Dakara. Tuším, skomoleného boha Draka. Boli to Geti, čiže Slovania. Jeden z vládcov sa volal podľa vás Olor, (rozumiem Orol) a ja poznám pevnosť **Orlia** neďaleko Hagegu v kraji Hunedoara ... keby ste toto vedel, ujo Sasinek... **Zrúcaniny hradu Orlia sú nad dedinou Santa Maria Orlea, odkiaľ pochádza britská kráľovká rodina a rodina Kennedyovcov.** Orol bol totiž knedzom, čo Maďari spotvorili na kende a kendeho syn bol Kendefi ... fiu = syn – v Írsku z toho urobili Kennedy. A keby ste domyslel, že Burebista, v inom podaní podľa vás Boiebista mohol byť vlastne **Bojemistr**. Nebolo to meno, ale titul, hodnosť. Rovnako, ako Rmania mali cisára a magistrá militum...
7. Norikum (dnešné Rakúsko) je v podstate Rimanmi deformované Horikum. Zaujímavé zistenie, prečo nie. Krajina v a pod Alpami, dnešné Rakúsko.

8. Ovidius, ktorý žil vo vyhnanstve v Sarmatii napísal, že reč Sarmatov a Getov sú len nárečia **tej istej reči**. A predstavte si, žil v r. 43 p.n.l. do 17 n.l. Čo to za poznatok? Radšej si všimame Strabónov omyl, že naše územie obývali Germáni a tvrdenie Nemcov, že sme sem prišli v 5. – 6. storočí a nevšímame si Ovídia?
9. Existuje tzv. rímska hrádza = val, ktorý začína pri Apatine (Srbsko), prechádza cez Temerín (srbský Temešvár) a pokračuje k Becse (Beč = Viedeň) ... dodám len, že aj na Slovensku máme Temerín, Temešský hrad. Volá sa Tematín. Aj na Slovensku máme záhadný spečený val „obrov“ s dĺžkou cca 60 km. Kto ho teda asi postavil, ak podobná hrádza, Hadriánov val, je medzi Anglickom a Škótskom a v jeho strede je pevnosť Vindolanda? Kto boli vojaci v tej pevnosti, ak to bola VINDOLanda? Boli to nájomní vojaci z národa Vánov, Vendov, Vinidov, Vandalov ... Slovanov?
10. Píšete: „V zbrojnici Tetelockej videl na vlastné oči „lodorypáky“, kotvy a iné lodné súčasti, kde Rimania mali výrobnú lodí a mali aj postavený most cez Tisu, ktorá mala dve ústia do Dunaja“. V Titeli na sútoku Tisy a Dunaja som bol. Domáci o tom ani netušia. Zabudli. Nezaujímajú ich to. Našiel som tam toho viac, ujo Sasinek!
11. Mnohí Slovania sú odvodení od Vánov, napr. Vandali, ktorí išli do dáli. Tí ostatní ostali doma. Nemci ich volali Vendi, Venedi.
12. Veľmi vítam, p. Sasinek, že ste vypátral rodokmeň Mojmirovcov (po meči) a najmä, že ste zistil, že pôvodne Veľká Morava bola ovládaná z terajšieho Velehradu = Belehradu v Srbsku. Bol to zemný hrad, Zemun na miernej vyvýšenine pri Dunaji priamo v Belehrade. Len potom kvôli Avarom toto sídlo preniesol **Marót** do nového **Velehradu** severnejšie nad Dunaj. Odtiaľ potom boli vyhnaní aj žiaci, diakoni a subdiakoni spolu s učiteľmi Angelárom, Savom, Gorazdom, Naumom, Klimentom do Bulharska. Síce ste napísal „bolo to niekde v Báčke“, ale ja viem, že to bolo celkom iste vo Velehrade, teda po maďarsky Nagy várade, čiže vo Veľkom Varadíne, kde som pravdepodobne našiel aj budovu, v ktorej pôvodne mohlo byť tzv cirkevné učilište, ktoré vraj Metod prevzal po ariánoch.
- Arcibiskupstvo podľa cirkevného práva muselo mať sídlo v sídle panovníka. Toto mesto sa dnes volá Oradea – Ó ako starý, radea ako hrad. Za toto som vám, pán Sasinek najvdáčnejší a rád by som vás na toto miesto osobne pozval. Nuž, niekedy sa stretneme tam niekde, kde vám to porozprávam. Ak mi, samozrejme, dovoľíte.
13. Kocel dostal **do držby** majetky po svojej matke, na ktorých mal dovolené sa usadiť jeho otec Pribina. Pri Balatone. Ale na Slovensku, ani inde sa netuší, že Kocel mal syna Braclava, teda Bratislava, ktorý tieto majetky mal dané do vlastníctva. Braclav bojoval ako spojenec Svätopluka pričom spolu vyrvali Frankom Pannoniu až na Dudlebiu, teda zem českú, ktorá mala centrum v Tate, pretože ich kráľa volali Táta (táta, tatiček Česi radi používajú) a jeho syn bol Vacslav, teda Václav, ostal po ňom Vác. Aj s dĺžňom. Dudlebi boli od Avarov najviac utlačovaní. Bodaj by nie, keď mali neďaleko v dnešnom Győri svoj hlavný „hrink“. Títo Dudlebi dnes žijú v Južných Čechách. A vedia o tom, že sú Doudlebi. Dlouholebí? Azda Dlouholebí kopírovali avarský zvyk deformovať lebku urodzeným ľuďom? Boli to potomkovia Doudlebov a Avarov? Nevie, či po tomto zistení sa bude ešte niekto snažiť čitateľa presvedčiť, že nové meno Bratislava dostala od niečoho, niekoho iného, ako práve od Bratislava. Pressburg bol vybojovaný od Nemcov v rámci týchto bojov o Pannoniu. A to od Sávy, Drávy až po Enžu. Ak teda Pressburg, tak aj Devín je spochybnený v čase VM. Už je treba len overiť, či náhodou aj hrad v Bratislave nepostavil, či neprestaval náhodou neskôr práve Braclav, Bratislav. Hoci tu treba dôrazne poznamenať, že na konci 19. storočia mali v Prešporoku prevahu Nemci. „Kraxelhuberi“ tvorili 59,9 % obyvateľov, v roku 1910 sa k nim hlásilo 41,9 %, k Maďarom 40,5 % obyvateľov. poznamenáva K. Medvecký v práci Slovenský prevrat. Takže Pressburg dlho nevedel, že bude (znovu?) Bratislavou. Tam sa totiž stalo za

husitov, že miestne obyvateľstvo sa Jiskrovcom hrdinsky vzpieralo, preto Bratislavu so širokým okolím jednoducho vyhubil a nastahovali sa tam Chorváti, Horváti a hlavne Česi, ktorí nám teraz zdôrazňujú svoj čisto bratislavský pôvod a ich reč je síce slovenská, ale s českými pozostatkami. Vánoce, nie veľmi, ale moc, nie topánky, ale boty... Názov Bratislava sa oficiálne prijal až 27.3.1919. Preto sa nemusíme škiepiť o to, či je to od Preslava, alebo od Braclava = Bratislava. Tento názov je jeden z najmladších názvov obcí v našej republike. Ale nie je možné vylúčiť, že Bratislav nemá niečo spoločné s Bratislavou, rovnako, akože Veszprém bol pomenovaný podľa Otta Besprema (Otto bez nároku, bez práv na majetku), ktorý dostal od Štefana kráľa tamojší vtedajší hrad sv. Michala s pôvodne gréckokatolíckym kostolom sv. Michala, dnešnou katedrálou s rovnakým patroníciom. Braclac a Preslav. Meno Preslav sa vyskytlo na cividalskom zozname ubytovaných, kde spolu so Svätoplukom, jeho ženou Svätožizňou bol prítomný aj Preslav, ktorý sa preto udáva ako Svätoplukov tretí syn. Existencie Bratislava ale ponúka aj vysvetlenie, že už vtedy Bratislav bol po boku Svätopluka ako Kocelov syn.

14. Pán Sasinek pozná štyri skupiny Slovenov: Uhorskí, to sú tí z dnešného Rumunska, ktorí **boli u hory** – Oradea a pod. Potom Pannonských, tí sú pomadarčení úplne, dnešní, vraj Maďari. Potom Nitrianskych, avšak až po rieku Moravu a nakoniec Bulharských, ktorí cez slovanské vyznanie viery poslovančili aj Volharov = Bulharov = Avarov.
15. V Budči už za kniežata Kroka (Krakov, Krakovany) (otec českej Libuše) bola založená škola písma a sv. náuky. Slovania písali oddávna najmä gréckymi písmami bez pravopisu svoju reč – viď náhrobné kamene spreď 200 rokov v Apahide (pri Kluži). Písomnosti na brezovej kôre, koži aj papieri boli nenávratne stratené dejinami.
16. R. 670 uzavreli Horváti (Sloveni) písomnú zmluvu s pápežom Janom IV. o príjmaní RKC. Samozrejme, že toto sa vtedy len začalo, ariánstvo sa udržiavalo ako kruhy na vode ešte veľmi dlho mimo centier moci.
17. Nikto dnes nemá šajnu o tom, že v Nitrave a Trnave sme mali biskupstvá dávno pred r. 500, pravdepodobne ariánske, pretože ste preukázal, že sme sa ako Horňáci, teda Horváti, vzdali ariánstva až po r. 527. A to len niektorí. Okrem toho menujete ďalšie tri mestá, Jehlavu, Kouřim a Vyšehrad, kde boli tiež v tej dobe biskupstvá, taktiež ako naše podliehajúce pod arcibiskupstvo Lorch. (Pritom, keď si pozrieme na wikipédiu, Lorch bol vraj založený r. 764. Takže ani Nemci sa nechcú rozpamätať na to, komu slúžil najprv tento kláštor, toto arcibiskupstvo). Neuveriteľné. Pritom je preukázané, že kresťanstvo sem prišlo najskôr r. 68, najneskôr r. 172 cez rímskych vojakov, kedy už kvôli morovému úbytku sa brali do armády aj kresťania. Samozrejme, neboli to rímsky katolíci, pretože RKC vzniklo až po koncile v Nikai r. 325.
18. Pikantné bolo, čo ste písal o tom, ako vo sviatky, keď sa pila medovina, neskôr aj víno, ľudia vhadzovali do ohňa nejaké byliny, pričom potom vdychovali dym a boli z toho omámení. Pripomína mi to fajčenie konope – marihuany. Mohli to byť, samozrejme aj iné byliny, nebudem ich tu popisovať. Existovali min. tri-štyri, ktoré mohli použiť, ktoré sa nachádzali okolo nich. Pestovali si ich ľudia ešte dlho v stredoveku. Najmä mnísi a mníšky.
19. Zhodli sme sa do detailov v triezvom pohľade na konanie a vlastnosti Svätopluka. Na sochu na hrade to nie je. Budem o tom písať.

Z toho, čo som len náhodne vybral z vašej knižky pravdepodobne viacerým čitateľom práve vytlačilo oči z jamôk ako mne, ale ako upútavka k čítaniu o histórii to je dobré. Myslím, že by sa mal nájsť vydavateľ, ktorý by znovu aspoň túto knižku vydal. Hanba je, že to doposiaľ neurobila práve Matica slovenská, ktorá uchováva samozrejme aj iné knihy, ktoré by mali poznať odborníci, aj verejnosť.

Pán Sasinek, veľmi vám ďakujem za to, že ste podali tieto svedectvá a pokúsim sa ponúknuť verejnosti aj ja zopár čriepkov, aby ľudia prejavili záujem o ucelené štúdium vašej knihy. Veľmi obdivujem vašu snahu byť objektívny v ťažkých časoch a súc byť katolíckym kňazom, napísal ste aj o zakázanej téme ariánskej, kvôli potieraniu ktorej sme stratili pamäť na min 500 rokov našej minulosti. Ba viac, pretože aj kvôli ariánom nám bola podsunutá vymyslená teória o tom, že sme sa sem nastáhovali toť nedávno. Tým nám Nemci naznačujú, že oni mali túto zem skôr. Som vám vďačný, pán Sasinek za to, že ste vymenovali aj zdroje, z ktorých ste čerpali a aj niektoré originálne latinské zápisy, pramene, z ktorých sa dá čerpať ešte viac, než ste si stačili všimnúť vy sám. Som si istý, že vaše dielo po prepísaní do dnešnej slovenčiny a jeho doplnení o nové poznatky by malo mať povinné miesto v dejepise už pre základné školy.

PS.: To DNA a Oradeu vám potom skúsím osobne vysvetliť, keď príde môj čas.

S veľkou úctou, bolo mi potešením

Alan Dolog v.r.

Vaše poradie vládcov „Velkej Moravy“

– východnej ríše nazvanej aj Velká Dácia, kedy práve rieka Hron tvorila medzi Velkou a Malou Dáciou hranicu. Alebo sa to tiež volalo Biele Slovensko a Čierne Slovensko. Boli to:

Samo

Marót v Belehrade

Svatoš – presťahoval sídlo kvôli Avarom do Velehradu, Oradei

Samomír

Samoslav

Hormidor (J. Bednaříková), (pozn. autora – alebo Hormizdak = Hrom iz Dak, teda Hrom z Dacie.) Nebol to náhodou sám vojvoda (voievoz) Orol?)

Mojmír I.

Pribina v Nitre

Rastislav

istý čas Svätopluk v Nitre

Svätopluk

Mojmír II., Svätopluk II, Predslav (?)

O slovenskom mori

Tento môj článok vznikol cca 3 mesiace po tom, čo Dr. Rudolf Irša na svojom portáli zverejnil svoj príspevok k tejto téme pod názvom *Na počiatku bolo more*. Čestne vyhlasujem, že som ho písal bez vedomia o tomto jeho článku. K jeho napísaniu som dospel pri pátraní po tom, prečo sa Močenok volá Močenok.

Dajme si do tej našej histórie trocha geológie. Geológia Zeme je trvalý proces, ktorý ovplyvňuje chod dejín. Dávnejšie udalosti, osídlenia, konfigurácie terénu dali meno krajinám, usadlostiam, vrchom. Vieme, že niekedy sa dalo suchou nohou prejsť z Afriky z dnešného Tunisu na Sicíliu. Vieme, že lodovec poslednej doby lodovej ešte pred 2000 – 5000 rokmi len ustupoval a v Škandinávii vznikali obrovské plochy pastvín, na ktoré sa sťahovali aj Slovania na „novú zem“. Príkladom sú „naši“ Vandali, Vandráci (?). Aj Slovensko bolo, a ešte je modelované premenami Zeme. Tatry nám stále stúpajú a odchádzajú do Poľska. Ešte nedávno tu boli činné sopky, veľké vývery horúcej vody...napríklad spod Zobora. Dokazujú to povrchové nálezy aragonitu v severnej ryhe pod Zoborom. Aragonit vznikal kryštalizáciou hydrouhličitanu vápenatého z horúcej vody.

Keď si pozrieme reliéfnu mapu Európy, upúta nás nížina uprostred hôr, o ktorú sa dnes delia štáty Rakúsko, Maďarsko, Slovensko, Ukrajina, Rumunsko a Srbsko. Pred cca 600 000 rokmi bola táto nížina dnom obrovského sladkovodného jazera, ktoré vytváral Dunaj s ostatnými svojimi prítokmi. Dunaj len sa pomaly predieral cez úsek v Transylvánii, ktorému dnes hovoríme Železné vráta, alebo Džerbel, ktoré dlho odolávali ako pevná hrádza priehrady. Toto obrovské jazero sa drasticky zmenšilo, keď Dunaj odstránil poslednú prekážku v tomto úseku. Jazero vyteklo do mora. Po postupnom vysušení celej tejto obrovskej plochy siahajúcej až na náš Zemplín sa mohlo začať osídľovanie.

Vytečením veľkého jazera sa pred Dunaj dostala ďalšia prekážka. Tzv. „malé vráta“ – maďarsky „*Verőce*“ za dnešným Ostrihomom. Preto po veľkom sladkovodnom mori ostalo menšie jazero, cca 100x150 km, ktoré vyplňalo celú Západoslovenskú nížinu a časť západnej Panónie, takmer až po Balaton. Je to nížina v dnešnej oblasti Maďarska, ktorá sa volá Bakonyi. Táto rovina má nadmorskú výšku 100 – 125 m. Podložie tvoria štrky, ktoré sa ťazia na mnohých miestach. Stačí odkryť 1 – 3 metre znamenitej ornice a máme vodnú hladinu so štrkovou baňou.

To celé mohlo vzniknúť vďaka pevnej skalnatej prekážke Malých vrát medzi Ostrihomom a Nagymarosom v pohorí Piliš (Pleš), ktorým si Dunaj musel prehrýzť cestu. Do Dunaja sa tam zahryzá ostrý zub pohoria. Ostrý... Možno Ostrý chlm. Holm. Chlm = nezarastený pahorok. Piliš – pleš, nezarastený pahorok. Dnes je pred tým zubom mesto Ostrihom. V tomto mieste sa rieka znovu najprv valila v obrovských vodopádoch, ktoré duneli do ďaleka. Domnievam sa, že práve toto dunenie dalo rieke meno. Aj srbski „duní“ je Дуни = duní. Dunaj dunel v Železných vrátach. Je pomenovaná aj priehrada Džerbel, ktorá tam bola vybudovaná v 20. storočí. Na priloženej mape si môžete pozrieť, kade vytekali vody všetkých riek, vlastne už Dunaja z tohoto jazera, pred prerazením Malých vrát.

Tieto výtokové miesta jednoznačne dosvedčuje terén nad Stoličným Belehradom, kde je jasne vymytý kanál spojený s terajším korytom Dunaja. Čiže výtok bol cca 65 km juhozápadne od Ostrihomu pod mestečkom Kisbér. V extraviláne mesta Mór (nemecky Moor = vresovisko), ostali po navrhnutí malých hrádz dodnes menšie jazerá v bývalom koryte Dunaja, lepšie povedané, hlavného výtoku zo spomínaného jazera.

Vďaka spomenutej prekážke Dunaj vytváral veľké jazero, do ktorého vtekali aj rieky Hron, Váh (už pri Sereďi), Nitra, Ipel, Tisa a pod. Na štrkovom dne bývalého, ešte tretohorného morského dna sa v tomto jazere po tisícročia ukladalo bahno – jemný humózný íl, z ktorého sa vytvorila dnešná pôda. Váh naplavil najfajnovšiu zmes humusu z obrovského hornatého územia.

Nížina obklopená horami – bývalé dunajské sladkovodné more. V oblasti Székesfehérváru (Stoličný Belehrad) je jasne vidieť bývalé výtokové koryto, kde Dunaj vytekal, kým si urobil cestu, ktorou tečie dnes.

Len sa pozrite najmä na okolie Galanty. Najlepšia černoziem na Slovensku vôbec. Práve toto svedčí o tom, že Váh ukladal tento humus na mieste, kde sa do tohto jazera vlieval. Jazero postupne klesalo a bahno sa ukladalo v miernych terasách, ktoré kopírovali klesanie hladiny jazera tak, ako Dunaj postupne prerážal prekážku. Práve tam dnes staviame logistické centrá, ako zmyslu zbavení!!! Trestuhodné! Pôda Žitného ostrova už nie je taká kvalitná, ako pôda pri Galante, pretože je chudobná na humus. Keď si ju porovnáme s pôdou v okolí Galanty, je to pôda svetlá, až piesčitá. Pozostatkom spomínaného sladkovodného „mora“ je známe Neusiedlerské more (Neusiedler see) v Rakúsku. Neziderské – skomolenina českého slova nedozírne (?), maďarsky Fertő tó – bahnové jazero...

Keď tento proces končil, pretože Dunaj si konečne prehrýzol cez spomenutý úsek dostatočne hlboké koryto, voda klesala a z „mora“ sa stala močarina, márava“. Podľa absencie stôp osídlenia tejto oblasti sa dá predpokladať, že sa to stalo asi pred 5 000 – 3 500 rokmi. Vznikla veľká, naozaj veľká močarina, bahónia, márava. Bažina s lužným lesom. Určite to dlhú dobu pripomínalo prales okolo Amazonky s množstvom prietokov, z ktorých nám ostal dodnes Malý Dunaj. Posledne sme sa „márali“ vo veľkej povodni jarného Dunaja r. 1965.

Jazerá v Móre, naznačujúce bývalé koryto Dunaja. Mesto Mór – Moor je po nemecky vresovisko

Keď močarina vyschla približne do dnešnej podoby, začali ju ľudia osídľovať. Z „morského dna“ sa zvetrávaním stala ornica relatívne rýchlo.

Vtedy ešte Veľká márava nevedela, že sa o pár storočí narodí Svätopluk a bude vládnuť Veľkej Morave...

Močenok, alebo Mučeník? Bol Močenok rybárskou osadou?

Ešte donedávna som bol zástancom tých historikov, ktorí sa domnievali, že obec Močenok sa má správne nazývať Mučeník. Lebo vraj ho na Močenok skomolili napr. Maďari. Prečo Mučeník? Preto, lebo sa v ňom mal narodiť sv. Gorazd, ktorý mal byť mučeníkom – mal umrieť násilnou smrťou za svoju vieru? Lenže dodnes sa spoľahlivo nezistilo nielen to, ako umrel, ale ani kde. Sú dve pravdepodobné alternatívy. Albánsky Berat (bývalý Belehrad, Velehrad), alebo Bulharsko (Správne by malo byť Vulharsko, Volharsko – Volha), kde po vyhnaní sedempočetníkov a učeníkov sv. Metoda odišiel aj on.

Druhý dôvod, ktorý zvädzal nazvať Močenok Mučenikom je pravdepodobnejší. Keď vraj Cyril a Metod prebrodili Dunaj pri Komárne (Briggetium), pravdepodobne išli starou cestou do Nitry. Na toto tvrdenie nemajú historici najmenšieho dôkazu, ale možné to je. Ich cesta viedla cez Komjatice do Močenku. Mali vážny dôvod sa tu zastaviť. Bol ním práve šíriteľ evanjelí – Gorazd. Jemu podarovali kúsok kosti z pápeža sv. Klementa, ktorý umrel mučeníckou smrťou v Chersone pri Čiernom mori. Gorazd bol darom tak nadšený, že nechal postaviť drevený kostol, kde mala relikvia posvätné miesto a aj kostol bol tomuto svätcovi zasvätený. Keď ľudia chodili do toho kostola, hovorili: ideme „do mučeníka“. Takže v jestvujúcej obci Močenok, v jej katastri bolo miesto, ktoré volali Mučeník“.

Drevený kostol vyhorel asi pri tatárskom vpáde (píše sa síce, že pri Tureckom, ale vieme, že kostoly vypálili aj s ľuďmi v prvom rade Tatári. Čiže r. 1241 kostol mohol mať najmenej 350 rokov. Ak by ho vypálili Turci, mal by cca 700 rokov. Je menej pravdepodobné, aby na tú dobu vydržala drevená stavba tak dlho. R. 1763 postavili nový murovaný kostol a obnovili

patronícium sv. Klementa, ktorý stojí dodnes a vrah v oltári je aj kostička, ktorú sa pred požiarom vtedy zachránili.

Výtokový objekt z dunajského jazera nad obcou Mór (Maďarsko) je v nadmorskej výške cca 200 m n.m. Stred obce Močenok je v nadmorskej výške 143 m n.m. To by znamenalo, že v čase najvyššej vody bolo aj časť územia Nitrianska pod vodou. Dunaj si robil cestu cez „Malé vráta“, voda klesala, ale podľa kvality pôdy sa držala na úrovni cca 125 m veľmi dlho. Vtedy sa ukladala z vôd Váhu najlepšia pôda nad Galantou, či pod Močenkom. Terajšie územie Močenka už bolo obývateľné a ľudia z tejto osady sa mohli živiť aj ako rybári. Počas topenia snehu sa zodvihla hladina jazera a osada sa „močila“ na vlhkej pôde. Takto sa úplne logicky ponúka jej názov: Močenok. Močenok leží na návrší, ktoré tvorí hnedozem, ale po svahu do nížiny sa prudko mení na černoze.

Pod dedinou smerom na Duslo Šaľa pekne vidieť prechod hnedozeme do černozeme. Na dne „jazera“ asi 1 km od dediny je vzácné slanisko Síky. Síky znamená po maďarsky presolená, zásaditá pôda. Rastie tam len nekvalitná tráva a zopár zvláštnych, vzácných rastlín. Pásavajú tam aj dnes ovce, kozy a kone. Neďaleko je pooraná roľa. Černoze s množstvom okrúhliakov – asi z treťohôr. Okrúhliaky sa nachádzajú len v najnižších častiach dna. Síky vznikli tým, že dunajská voda tu veľmi dlho vysychala a preto sa tu koncentrovali soli, vo vode rozpustené minerály. Do tohoto jazera sa vlieval aj Dlhý kanál (Zúgó – Hučiaci), ktorý preteká obcou. O prechode hnedozeme do černozeme v spomenutej úrovni jazera sa môžeme presvedčiť na jeseň, na jar, keď nie je pokrytá vegetáciou, keď je zoraná.

Tento priestor bol osídľovaný len veľmi pozvoľna zo suchých miest. Napriek tomu, že nie sú písomné pramene, ktoré by doložili existenciu Močenka pred letopočtom, môžeme na základe známych archeologických artefaktov z doby bronzovej jeho existenciu predpokladať. Rovnako aj jeho pomenovanie logicky vyplynulo z jeho polohy.

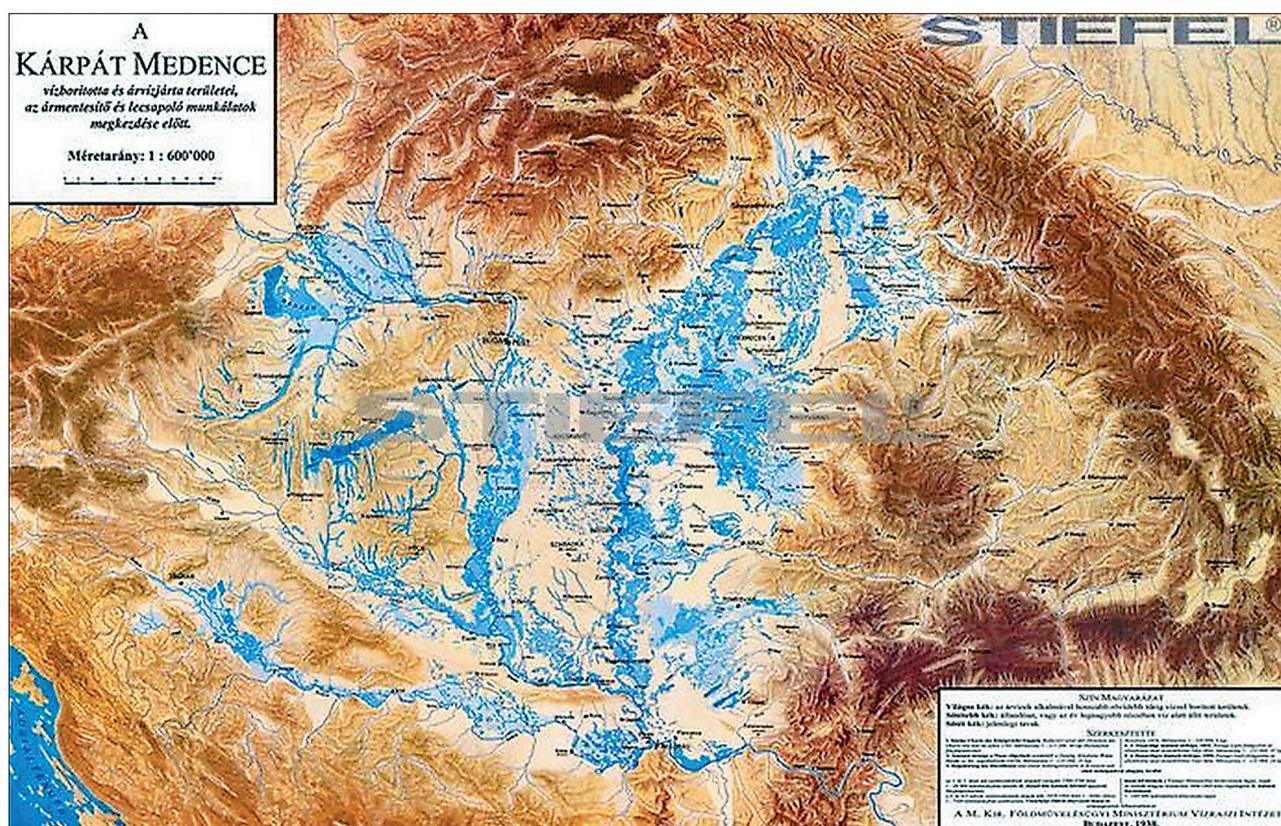
Záver: Močenok je jedným z najstarších slovanských sídiel na Slovensku, kde už zrejme na okraji rozvinutej obce bol v 9. storočí postavený drevený kostol a tomu miestu sa hovorilo

Informačná tabuľa na slanisku Síky = dno niekdajšieho jazera, kde bolo najnižšie miesto, v ktorom vysychala voda, čím sa miesto zasolilo soľami (nie NaCl!). Močenok je vľavo na kopci.

„Mučeník“. Ak je tomu tak, potom kostol bol gréckokatolícky, pretože CaM prišli ako grekokatolíci. Ale pôvodný názov obce je napriek tomu pravdepodobnejší – Močenok. Podobnosť týchto slov spôsobila zámenny mien (Mocsenok, Mussenik) v starých písomnostiach. Močenok vznikol na bývalom poloostrove a územie Nitry bolo v tej dobe pod hladinou vody. Z toho sa dá usudzovať, že Močenok je jedno z najstarších sídlisk Nitrianska. Názov Močenok dokazuje podľa tejto geológie fakt, že už za čias existencie onoho dunajského jazera tu bolo slovanské osídlenie, ktoré nazvalo močenok od močenia sa na brehu jazera. Ďalšie názvy dedín na brehovej čiare tohoto jazera sú napr.: Veľká Mača, Voderady, Báhoň a Blatné...

Samozrejme to mohlo byť aj tak, že po opadnutí onoho jazera ostal „len močenok“, mokrá zem, ktorá sa nedala obrábať. Dnes je tam pustatina – slanisko menom Síky.

Takto vyzerala krajina ešte v 18. storočí. Tmavomodré sú rieky, svetlomodré zátopové územia. Cestovanie cez ňu znamenalo prekonávanie močiare a veľké vodné plochy najmä v jarných mesiacoch. Panónske more vyschlo, niekedy po poslednom zaladnutí. Pokiaľ toto more (neskôr už len jazero) vyschlo, mohli byť už na jeho brehu aj rybárske osady. Existencia tohoto „bieleho“ mora je dávno dokázaná. Logicky sa ponúka z reliéfu Zeme. Okrem toho ústup ľadovca bol pozvoľný, teda aj osídľovanie záviselo od situácie zvyškovej zaladnenosti a postupného ohrievania pôdy. Všimajme si, čo nám hovoria názvy obcí, chotárov, riek a kopcov!

Názvy slovenských riek – slovenské hydronymá

Keď si čítavam vedecké štúdie o názvoch riek, hôr a pod, ktoré rôzni „onomastici“ ohýbajú, lámu cez koleno, porovnávajú slová, názvy s rôznymi dvadsiatimi jazykmi aby našli nejakú spojitosť, mám na perách úsmev. Mám za to, že toponymá vznikali jednoducho, až primitívne a tak ich treba aj vnímať a niekedy aj jednoducho lúštiť. Ak vám budem ja pripadať ako romantický rojko, potom títo „vedci“ mi pripadajú mne ako hráči detskej hry – Meno, mesto, zviera, vec. Názvy riek, ako aj iné toponymá vznikali jednoducho, až primitívne. Ich vysvetlenie treba rovnako jednoducho aj lúštiť. A najmä tým názvom treba veriť.

K jednotlivým väčším slovenským riekam:

Dunaj, Dunav – dunel, kým sa prehrýzol najprv cez Železné vráta? Pravdepodobne poriadne. Prepadával z výšky kamenného útesu v Železných vrátach, potom cez skalnú úžinu pri Nagymarosi, ktorú tiež za tisícročia prerazil a dnes už neduní. Kým si prelízal cestu cez kamenú bariéru muselo to byť mocnejšie, ako Niagara. Áno meno mu dali Slovania. Majme tolko guráže, ako západniari a povedzme si to naplno! Jeho grécky názov Istros je od toho, že tečie na východ – Ister.

Morava – rieka, ktorej ostal názov po všeobecnom pomenovaní riek v dávnej minulosti – rieka (zrejme blátivá) bola Moravou, márovou, sprevádzaná močiarimi. Moravy sú najmenej štyri, preto odhadujem, že to bolo všeobecné meno pre rieku? V Srbsku je rieka Veľká Morava, v Sedmohradsku je rovnako blátivá márava – Morava – Mureš.

Váh – latinsky vraj Cusus, keltsky Duria – oboje znamená vraj bystrinu, dravú rieku. Pre Rimánov to bola rieka, ktorú poznali najmä kvôli jantárovej obchodnej ceste dávno. Na Považí si určili Vánia ako „kráľa“, teda vyberača mýta na tej ceste a ochrancu pocestných. Vraj už vtedy dali rieke názov bludná = Vagus. Vag – Vog sa už ujal neskôr aj u Frankov, tak to ostalo ako Vag – Váh. Rímsky názov prekryl predošlý slovenský, či keltský názov.

To Cusus – bystrina má spojitosť s Kysucou a nie je celkom isté, či sa nepletie Váh ako Cusus s Kysucou, ktorá sa do neho vlieva a cesta za jantárom šla vedľa nej.

Váh volali vraj Kelti (Galovia) Duria – bystrina. Paul Orosius v *Historiarorum adversum paganos libri V.* píše o bitke na rieke Douro (Portugal) prameniacej v Španielsku ako Duero. Douro znamená „prudký“ – aj Duria mala ten názov. Rieka preteká Galíciou, ktorú založili Góti postupujúci s Vandalmi cez Európu do Kartága. Doniesli tento názov so sebou? Rovnako, ako tí čo nám dali Nitru a dali ju aj Švédovi ako Netra?

Váh. Po ňom sa plavili lode, plte s tovarmi a najmä, zväžalo sa nepotrebné drevo do nížin na stavby. Možno mal aj iný názov. Ale celkom určite Váh bola najdôležitejšia **ZVÁŽNA rieka**. Myslím, si, že toto slovo už Rimania našli v čase, keď ju nazývali ich kupci Cusus – bystrina. Rozprávka o vaguse vznikla až potom. Stačilo, keď niekto z „domorodcov“ povedal Rimánovi, že „po tejto rieke sa zväžá“ a Rimán napísal ako vedel: Vagus? Škoda, že sa nezachovali naše slovenské zápisy...

Ak by mám náhodou pravdu, kto tu bol skôr: Rimania, alebo my?

Prečo Rimania nikde nepísali o sťahovaní národov?

**Pretože národy v čase ich prechodov a bojov
s tunajším obyvateľstvom, tzv. Kvádmi tu bývali trvale!**

Kysuca – je od slova Cusus, pretože Rimania považovali Kysucu za pokračovanie Váhu na sever popri ich ceste. Až neskôr prišli na to, že to je inak, že Váh tvoria dve rieky – Biely a Čierny Váh. Popri Váhu a rieky Kysuce viedla cesta, akoby po tej istej ceste na sever.

Orava – rieka, ktorá orala, brala zem? Bola oravá?

Hron – rieka tvoriaca niekedy hranicu medzi Čiernym a Bielym Slovenskom, Granica, Granum prevzali názov Rimania ako jestvujúci, teda tento slovanský názov tu bol v čase ich príchodu, najneskôr r. 6 p.n.l. Možno teda aj tento fakt vyvracia teóriu o našom sťahovaní sa sem v 5. – 6. storočí. Poznáme tiež hraničnú rieku Granikos medzi starým Gréckom a Perziou. Alexander Macedónsky na nej zviedol na svojom ťažení prvú bitku.

Nitra – je od keltského netra = had, užovka. Slovania jej dali koncovku ava = Nitr – ava. Rieka sa okolo mesta Nitra doslova hadí. Nebol by som si taký istý, ale toto má paralelu v južnom Švédsku, kde boli Góti = Galovia = Kelti, kde je taktiež mesto Netra na hadiacej sa rieke Nätre. Ak je tomu tak, Nitra má šancu stať sa naozaj jedným z najstarších sídlisk na Slovensku. Kelti odišli (myslím, nie úplne) najneskôr na začiatku nášho letopočtu, najmenej odvtedy tento názov trvá.

Ipeľ – do 18. storočia sa táto rieka volala Bolia, Bollia, teda od bolesti(?). Pravdepodobne preto, že sa na nej odohrala obrovská bitka medzi Slovenmi a Ostrogótmi a tu zahynulo vraj 30 000 ľudí. (Stačí si zadať do vyhľadávача Battle of Bollia.) Zo slova Bolia urobili Maďari Iboju (Ibolya) a Sloveni, latiníci, Nemci a pod z toho urobili Ipuľ, nakoniec Ipeľ. Ondruš a Šmilauer pri hydro-nýmii pospomínajú všeličo, porovnávajú slovo Ipeľ s jazykmi celej Európy, ale preukázateľné meno Bollia si nevšímajú. Na starých mapách sa nedá tento fakt nevšimnúť. Načo sú onomastické trápenia, keď si takú podstatnú vec nevšimne vedec? O tom, že to takto mohlo byť, píšem obsirnejšie v kapitole o troch bitkách.

Hnilec – voda na hornom toku tečie pomaly a vymývala močiare od humínových kyselín, ktoré mu dávali nahnedastú farbu. Hnilá voda. Hnilec. Nemci kolonisti prebrali názov ako jestvujúci a postavili si Golnitz. Gelnicu. Lenže názov bol rýdzdo slovenský.

Hornád – voda vytekajúca z hôr? Vedci sa domnievajú, že to bola hradná rieka, hraničná rovnako, ako Hron. Čo by nie! Na Hornáde v Maďarsku je hradisko Gradna, dnes Garadna. Myslíte, že je to logické? Čo bolo skôr? Pevnosť, alebo rieka? Alebo to uhádol p. Šmálik Štefan: po kornwalsky „horn“ = železo. (Železné ložiská v Rudňanoch)? Železná rieka?

Slaná – táto rieka mala celkom určite iný názov. Ale iba do chvíle, odkedy sa na Gemeri, v Rejdovej a okolí traduje príhoda, ako kupci s vozmi išli s poľskou soľou na juh po starej ceste dolu „Hlubokou“ dolinou a jeden voz sa prevrátil do rieky a soľ sa v nej rozpúšťala... Nedaleko toho miesta stojí poľovnícka chata Šaman. Tam je na skale nápis v latinčine, ktorý som dolúštil v diskusii k článku: <http://www.dobsincan.estranky.sk/clanky/neobjasnene-posolstvo.html>. Je tam napísané latinskými skratkami: V mene Ježiša nazaretského, kráľa Júdei a blahoslavenej panny Márii na konci vojny pochovaný 20 ročný vojak. Žiaľ, chýba dátum. Kameň sa veľmi ťažko hľadá.

Príhoda so soľou sa stala pred príchodom Maďarov, rieka Slaná je už kreslená do uhorských máp ako Sajó (v staromaďarčine) = Slaná.

Rimava – rieka mohla byť pomenovaná podľa toho, že na nej táborili Rimania. Naznačujem to v článku *Rimania na Slovensku*. Konkrétne na okraji Rimavskej Soboty sa rysujú stopy po rímskej stavbe. Rimavská Sobota je na starej rímskej ceste na východ.

Topľa – rieka okolo ktorej rástlo mnoho topolov. Topolová rieka. Samozrejme zvädza to prikloniť sa k názvu od teplej vody. Topľa = teplá. Do Tople avšak nevteká ani jeden termálny prameň. Topľa nie je jediná rieka pomenovaná podľa stromov. Dendro – toponymá sú časté, prečo by sa mali vyhnúť riekam?

Torysa – starý názov Toryse je Tarcha (Ďarcha?). Maďari to spotvorili na Tárca. Mimo logiky, lebo tárca je tácka. Aj toto nám ukradli. (B. Varsik: *Osídlenie Košickej kotliny 2.*) Aká sa stala Ďarcha na rieke Toryse? Tu je paralela s riekou Bolia, na ktorej bola bolesť a bitka sa stala pri Balogu (Boláku?) nad Ipľom. Ďarcha sa stala azda práve vtedy, keď Arpád porazil vojsko Šarišského hradu na tejto rieke a potom sa na chvíľu usadil v **Kendiciach**? Kende, to bola hodnosť Arpáda. Prevzaté z nášho – kňaz = knieža. Názvy sa naozaj dávali po výnimočných udalostiach, najmä vojnách, bitkách, po niečom tragickom. Tak, ako máme Balog, čiže Bolák nad Ipľom, máme v Rumunsku Tihau (Ďarchu) na rieke Someš, kde knedz Gelu prehral svoju zem s Maďarmi...

Tisovník – potok vyvierajúci, tečúci porastom tisa.

Tisa – alebo je rovnako nazvaná od tisu, alebo je podľa dolného toku – Tichá. Kto ju videl, ten vie, že je. Na starých mapách je táto rieka prameniaca na dvoch miestach na Ukrajine (Biela tisa a Čierna tisa) od miesta, kde príberá Bodrog zvaná na starých mapách ako **Čierna Tisa**, po prítok rieky Kriš. A to aj za čias Rimanov. K tomu sa ešte vrátíme. Až potom je zasa zvaná Tisa. Zaujímavé, že neďaleko ústia Tisy do Dunaja je mesto Titel zo starým prechodom, dokonca rímskym mostom cez rieku. A nielen mostom, Rimania tam mali manufaktúru na výstavbu lodí, našlo sa tam mnoho kotiev a rôznych súčastí lodí. Meno Titel je zrejme skratka zložených slov Tisa – tel... maďarsky = zimný prechod cez Tisu. Prechod cez zamrznutú Tisu. Boli dva Titeli, pretože Tisa sa tu rozdeľovala na dva prúdy. Nielen prechod cez Tisu, ale aj prechod nasledujúcim jazerom, močiarom som overil na svojej ceste do Srbska. Tento prechod existoval omnoho skôr, ako niekto prišiel na malých škaredých koníkoch. Latinskí pisári zapísali Tisu ako Tiphesas, grécki ako Tigas, iní ako Tisia, Titsa, Theis. Rieka Tisa mala v tom istom čase hneď niekoľko mien. V istom úseku sa nazývala aj Čierna. Rôzne úseky boli pomenované rôzne a my máme v tom chaos.

Laborec – borí ľady?

Ondava – Laborec tečie pri nás a tá rieka **onda** (z chorvátskeho potom)? Ale p. Varsik našiel svojské vysvetlenie. Pretože na tejto rieke je Udavské, dedina. Asi sa mýli. Predsa Udava je úplne iná rieka, na ktorej je aj dedina Udavské.

Bystrica, Bystrianka – vysvetlenie v názve.

Gidra – meno pravdepodobne dali Rimania, nazvaná od toho, že sa hadí okolo Cífera, kde bol veľký voj. tábor Rimanov ako Hydra – vodná príšera, ktorá sa zvíja?

Žitava – od žita. Maďari urobili z toho Zsitva.

Bodva – starý názov Buldua – z toho vyvodzujem Buldavu. Aj tú Maďari spotvorili na Bódvu.

Ida – z keltského Dy eide, čo znamená tečúcu vodu. Vraj. Tu mi napadlo, že tak, ako eide je tečúca voda, aj ava môže znamenať to isté. A potom ako som predpokladal – Trnava, Nitrava, Moldava, a pod.

Sikenica – riečka vytekajúca spod Sitna nemôže byť Sikenica, ale **Sitenica**. Prečo my, Sloveni, si necháme od niekoho prekrúcať názvy? No nie sme hlúpi?

Sklabiňa – potok na Turci. Tečie cez Sklabiňu. Nie je to náhodou názov od Sclavinie = Sclabinie = Slavínie? Niekedy sa používal grécky pravopis, ktorý nemal „v“, používalo sa namiesto toho „b“. Zvlášť, keď oproti sú Slovany pod Kláštorom pod Znievom? Máme ešte jednu Sklabinú pod Malým Krtíšom. Čo s tým urobíme? Veru, Sasinek nebol vedec, ale on mal jasno, že sme boli Slavíniou aj v Pannonii.

Ložnica – riečka pod Bernolákovom. Samozrejme, že išlo o **Lužnicu** tečúcu cez pôvodné lužné lesy. Lenže Bernolákovu sa po tatárskom vpáde ponemčilo, potom za Uhorska pomadžarčilo

a kontinuita bola fuč. A tak nám niekto pomenoval tento potok na Čiernu vodu – Fekete víz. Tak nám treba!

Blh – samozrejme, že je to zasa niečo spotvorené. Keď si pozrieme históriu hradu Veľký Blh, zistíme, že tento hrad sa volal r. 1323 Felac = Felak. Zrejme niekto (zasa nejaký latinský horliviec) zle videl B, lebo inak by napísal nie Felak, ale **Belák**. Mnoho priezvisk je od tohoto hradu. Belák. Názov hradu r. 1331 bol už zapísaný ako Bolug, potom Balog. Štítnický farár, p. Bartolomeides, horlivý historik mapujúci Gemer, napísal jasne: Z Balogu sa časom stal Blh. Tu si tiež myslím, že rieka bola skôr, ako hrad, teda hrad dostal jej meno, nie opačne. Takže **rieku Belú si voláme hlúpo – BLH**. Akoby sme ani neboli doma. Nebolo by načas tie mená vrátiť.

Krupinica – rieka pretekajúca Krupinou, Krapinou od Carpov, karpatských ľudí.

Bebrava – Niekto povedal, že je to od bobra – **Bobrová**. Je to prijateľné a logické.

Gortva – Maďarmi spotvorená Gortava – rieka z gor, hôr.

Rieky boli vždy nielen dopravnými tepnami, ale aj dôležitými orientačnými fenoménami krajiny. Vidíme, že Slovenské rieky a potoky nám pomenovával a komolil vždy nejaký cudzí zapisovateľ, len naše írečité názvy sa v nich často ťažko hľadajú. A tým názvom, ktoré sú slovenské, neveríme. Konkrétne jasnému názvu Dunaj. Nech nás nepomýli, že Nemci ho dnes volajú Donau. Keď sa tvorila toponymia, na území Čierneho lesa pravdepodobne nežili Nemci. Oni len prevzali slovanské pomenovanie.